

3 / 2013

Prospäkköri

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n jäsenlehti

Aikalaiskuvaa Lemmenjoen kultamailta

Onnen hippuja kertoo millaista on kaivaa kultaa Suomen Lapissa 2010-luvulla. Teos esittelee vuodenkierron Lemmenjoen rikkaille kultamailta – tunturissa tietttömiä taivaleiden takana.

Nyt myös englanninkielisenä – also available in English!
*Golden Days – A Contemporary Description
from the Lemmenjoki Gold Fields*

Teksti: Seppo Kummala | Valokuvat: Ilkka Ärrälä
Ulkoasu: Anu Törmä | Kustantaja: Törmä-Ärrälä oy
208 sivua, yli 400 valokuvaa

HUIPPUTARJOUS!

Onnen hippuja / Golden Days
norm. 45 e **35 €**

yhteistilaus
Onnen hippuja & Golden Days
norm. yhteishinta 90 e **60 €**

kaikki lähetyskulut nyt vain
normaalisti 7–10 e **5 € / pkt**

Tarjouksen viimeinen voimassaolopäivä on **15.12.2013**;
siihen mennessä tehdyt tilaukset ehtivät pukinkonttiin.

Tilaukset:

Anu Törmä, anu@torma-arrala.fi
tai puh. 0400 868 503
Ilkka Ärrälä, ilkka@torma-arrala.fi

Törmä • Ärrälä

Lapin Kullankaivajain Liiton Perinteiset Pikkujoulut 7.12.2013 Inarin Kultahovissa

*Tervetuloa riemuitsemaan
Kultamiesten ja -naisten Perinteisii
Pikkujouluihin taatusti
talviseen Inariin!*

OHJELMASSA

Lauantai 7.12.

Klo 15.00 Kultamieshenkeä nostattava filmi tai pari Luontokeskus Siidan auditoriossa Inarissa sekä Camera Borealis -tapahtumassa kiitellyn ensiesityksensä saanut Tytti Bräysyn "Lemmenjoen kultamaat – kaivaten pintaa syvemmälle" kuvateos Lemmenjoen kultamailta ja sen lähimaastosta. Kuvia kullankaivajan arjesta niin paisteessa kuin sateessakin, sekä kuvat itse kullan kaivajista sovitettuna musiikkiin ja runoihin.

Klo 19.00 Perinteinen Pikkujouluopöytä Inarin Kultahovissa.

Perinteinen Pikkujouluopöytä noutopöydästä 33,50 euroa / henkilö.

Inarin Kultahovin majoitustarjous LKL:n jäsenille 6.12.–8.12.2013:

Yö Perinnehotellissa:

1 hh 64 euroa

Yö Koskihotellissa, saunallisessa huoneessa:

1 hh 90 euroa

2 hh 100 euroa

Hinnat sisältävät runsaan aamiaisen.

Sitovat majoitus- ja Pikkujouluopöytävaraukset 2.12.2013 mennessä suoraan Inarin Kultahoviin: puh. (016) 511 7100 tai e-mail: inarin.kultahovi@co.inet.fi

Pelkät Pikkujouluopöytävaraukset ilman majoitusta 2.12.2013 mennessä suoraan LKL:n toimistolle, puh: 0400 836 500 tai e-mail: info@kullankaivajat.fi

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry:n jäsenlehti

36. vuosikerta
Ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Vastaava päätoimittaja:
Kai J Rantanen

Toimitus:
PL 86, 99871 Inari

Ilmoitushinnat:
1/1 s. 312 € (2. kansi)
1/1 s. 240 €
1/2 s. 162 €
1/3 s. 108 €
1/4 s. 84 €

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Liisa Hertell, LH Viestintä

Paino:
Tammerprint Oy,
Tampere 2013

KANSIKUVA

Vanhan Tankavaaran viimeinen leirinuotio. Kuva: Marko Touru.

Kultamaiden uusi sanonta: Tankavaara on kuollut, eläköön Tankavaara!

Tankavaaran kultakylä on saanut uudet omistajat. Edellisen omistajan aikana Tankavaaran kultakylä ajautui maksuvaikeuksiin ja konkurssiin. Uusina omistajina ovat Sami ja Marko Touru sekä Kasper von Wuthenau.

Tässä numerossa:

- 4 - 5 Pääkirjoitukset
- 6 - 8 Jouko Korhonen: Kullanhuuhdontakesä 2013
- 9 LKL:n valokuvauskilpailu 2014
- 10 - 11 Kari A. Kinnunen: Hipputulkintaa, Kolibri-kultahippu Puskulta
- 12 - 13 LKL:n Kultaseminaari 2014
- 14 - 18 Eelis Pulkkinen: Länsi-Lapin maaperän geokemia
- 19 Auri Gratia - kullankaivajan riipus
- 20 Merkkipäivät
- 21 Hoida jäsenmaksusi kuntoon

LKL:N HALLITUS

Puheenjohtaja:
Jouko Korhonen
Haukiputaantie 752
90910 Kontio
jouko.korhonen@kultaviiste.inet.fi
p. 040 344 2200 (klo 17 jälkeen)

Varapuheenjohtaja:
Hannu Viranto
Eteläranta 42
96300 Rovaniemi
p. 0400 182 964

Sihteeri: Kai J Rantanen
Kittiläntie 1074, 99800 Ivalo
p. 040 7746 773
mullin.mallin@gmail.com

Vasant Mäkinen
Nellimintie 1210, 99800 Ivalo
puh: 0400 970 751
e-mail: vasant@pp.inet.fi

Esko Orava
Mellantie 14, 97220 Sinettä

Maija Vehviläinen
Väinämöisentie 11, 96300 Rovaniemi
puh: 040 778 9456
e-mail: mrvehvilainen@gmail.com

Mika Telilä
Torisevantie 55, 37310 Tottijärvi
puh: 0400 631 196
mika.telila@kolumbus.fi

LKL:N PANKKITILIT

Jäsenmaksut vain tälle tilille: Nordea 217738-4977
Muut maksut: Nordea 120130-103183

JÄSENASIAT

Lapin Kullankaivajain Liitto Ry,
PL 86, 99871 Inari
puh. 0400 836 500
s-posti: info@kullankaivajat.fi
kotisivut: www.kullankaivajat.fi

Ylen sankiat prihat

“**S**inä itse et lapselle anna. Kaik itse syöt, kun noin olet ylen sankia priha”, tuiskahti korkeapovinen ja tulisilmäinen sukulaiskansalainen Veeruska Vanhalalle Väinö Linnan Tunte-mattomassa sotilaassa tämän nälvießä Hietasen petroskoilaislapsille jakamista leipäpaloista.

Pohjolan akat ja muut ylen sankiat prihat lei-poivat kullankaivajille kaivoslakiuudistuksessa jakamansa leipäpalan sisään kiven. Nyt kun uutta kaivoslakia on alettu käytännössä soveltamaan, on meille käynyt kuten kalevalaiselle Kullervolle.

Vanhon kultamiesten perintöveitsi on katkenut leivän sisään leivottuihin kiviin.

Kansalaiset kautta maan ovat Veeruskan tavoin suivaantuneet kullankaivajiin kohdistettuihin sortotoimiin.

Mitkä sitten ovat todelliset syyt leivänmurujen kadehtimiseen meiltä onnen kerjäläisiltä?

Ei mitkään.

Ympäristöministeriön ja Metsähallituksen Luontopalveluiden virkamiesten väitteille kullankaivun aiheuttamista haitoista mm. Lemmenjoen kansallispuistolle ei ole edelleenkään kuulunut mitään sellaista, mikä olisi oikeuttanut ammattimaisen kullankaivun salamurhan.

Saamelaiskäräjät rakentaa oikeusministeriön sympatia-aallon harjalla omaa todellisuuttaan, ja me olemme sopivan pieni ja ristiriitaisia tunteita herättävä omituisten otusten kerho oman vallan koeponnistamiseen.

Julkisuudessa saamelaiskäräjien puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi on perustellut käräjien kullankaivua vastustavia lausuntoja sillä, että kullankaivu ei kuulu saamelaisten perinteisiin elinkeinoihin.

Elinkeinona se on kuulunut alueen luontaise-
linkeinojen palettiin yhtä kauan kuin suurporonhoitokin, ja ollut osa tähän asti alueella tasavertaisina elämäänsä rakentaneiden ihmisten leivänsyrtjää. Niin saamelaisten, inarilaisten, kyröläisten, lantalaisten kuin lentojätkienkin. Jomppasten, Saijetsien, Mattusten, Morottajien, Aikiöden, Sarrejen, Näkkäljärvien, Peltovuomien, Hirvasvuopioioi-

den, Hettojen, Nikodemusten ja monien muiden.

Ei se, että todellisuutta alueella muutetaan kohti Orwellin ”kaikki eläimet ovat tasa-arvoisia, mutta toiset ovat tasa-arvoisempia kuin toiset”-fraasia muuta toisia elinkeinoja tasa-arvoisemmiksi kuin toisia.

Saamelaiskäräjien vetistä lettojätkää muistut-tavien valituskirjelmien pykäläryteikössä ei ole tuotu esille sellaisia konkreettisia asioita, jotka osoittaisi kullankaivun – edes yhdessä muiden maankäyttö-muotojen kanssa – estävän tai haittaavan alkupe-räiskansan oikeutta ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan.

Monet muutkin tahot ovat aktivoituneet esit-tämään kullankaivajille eriperusteisia lisärajoituk-sia ja lisämaksuja.

Kullankaivajan muodonmuutos maata tonki-vasta ja patoja rakentavasta erämaan otuksesta man-naa ja hunajaa viranomaistoiminnalle lypsäväksi lehmäksi on sekin saamassa jo kaskamaisia piirtei-tä. Kaivualueille, joille kala tulee tölkkissä – tai kor-keintaan vahvassa kuljetussuolassa – esitetään kala-taloustarkkailumaksuja. Ja kun maksuja määrätään kerättäväksi, on niiden käyttöä suunniteltava – ja suunnittelutyön maksumiehiksi suunnitellaan kul-lankaivajia, joilta maksut kerätään.

Ei voi olla niin, että Lapin kultasatu päättyy kuten tanskalainen dogma-elokuva; surullisesti ja mieltä vailla.

MULLIS’

ps. Juuri tulleen tiedon mukaan Sodankylän kunnan-hallitus on ottanut yksimielisen kielteisen kannan osal-listumiseen GEOPARK-hankkeeseen. Käytettävissä olevan hakuaajan puitteissa hakemuksen ja sen rahoi-tuspohjan muuttaminen lienee mahdotonta. Ollaan kuulolla.

Tyyntä myrskyn edellä

Vuoden pimeimpänä aikana kullankaivajan elämässä on tyyntä myrskyn edellä. Vaikken olekaan meteorologista koulutusta saanut, osaan ennakoida myrskyn olevan tulossa. Meidän tutkassa näkyy useita myrääkkiä tietyitä osa-alueita.

Lakkautettavilta kaivospiireiltä on menossa kysely kaivajien omasta näkemyksestä vaadittavasta vakuudesta. Ollaan siis kysyvinään asianosaisen mielipidettä ennen kuin päätös lyödään nenän eteen. Tämä on sitä niin sanottua osallistamista. Annetaan ymmärtää että sillä olisi vaikutusta. Tämä on jo parissa prosessissa nähty, ikävä kyllä. Ja toisaalta, onhan maanhaltija Metsähallituskin Lemmenjoella jo etukäteen näyttänyt kuinka kämpästä pääsee eroon yhdellä tulitikulla. Tikkuaskilla pääsee jo kaikista Lemmenjoen kämpistä.

Samaan aikaan Lemmenjoen osalta puuhastellaan kokonaisuismaisemointia, tai jotakin suunnitelmaa sellaisen tekemisestä. Pelko persiissä on siinä, että nykyiset kaivajat laitetaan maisemoimaan useiden sukupolvien, kymmenien vuosien työ. Tarkoitus lienee peittää kaivun jäljet niin ettei ainakaan kehäkolmosen sisäpuolella ketään ahdistaa. Mielenkiintoiseksi asia mennee niiltä kohdin kun/jos alueella ei ole lainvoimaista ympäristölupaa koneelliseen maisemointiin. Ei tainnut tulla kaivoslain säätäjille mieleen että lapiolla se kahden vuoden aika on melko lyhyt maisemointiin. Nykyisen ympäristöministeri Niinistön mielestä kaivoslaki on Aatamin aikuinen. Mutta eikös se ollut Reijo Mauri Matias, eikä Aatami?

Käräjärintamalla ei ole mitään uutta. Rovaniemen hallinto-oikeuden päätökset ovat siirtyneet KHO:een kuten aiemmin jo kirjoitin. Tietääkseni kaivosviranomaisena on jäädyttänyt ainakin osan myönnettävistä luvista odottamaan tuota ennakkopäätöstä. Lienee järkevää ja on todennäköisesti kaivajienkin osalta se nopeampi tie.

Positiivista on vihdoinkin kuulunut Arkadianmäeltä. Ahdinkomme on saanut ainakin Lapin kansanedustajista puoltajia siinä määrin että liikkeellä on ihan oikea aloite lakimuutoksen tekemiseksi.

Tavoitteena on ensivaiheessa tehdä minimalistinen muutos, jotta huuhtontaluvan jatkohakemuksen valitusaikana toiminta ei katkeaisi kuten nyt. Päätös olisi mahdollista saada aikaiseksi jo kuluvan talven aikana. Pientä mutta merkityksellistä.

Huomattakoon että tämä ei alkuunkaan riitä korvaamaan sitä perustuslaillista omaisuudensuojan loukkausta jolla kaivajien maahan jäävät kullat pakkolunastetaan valtiolle.

Geopark-hanketta ollaan viimeistelemässä. Kullankaivajien julkisuudessa esittämä huoli lisäantuvasta suojelusta projektin tiimoilla osoittautui todeksi: tietty museaalinen taho yritti aivan loppuun asti saada hankkeeseen suojelullisia sivuvaikutuksia. Kiitos muiden yhteistyötahojen, etenkin Inarin kunnan, suojelupyrkimykset torjuttiin hankkeesta pois. Hakemus jätettäneen ja alue tulee säilymään aktiivisena kullankaivualueena. Se sitten kelpaa Geoparkiksi sellaisenaan, tai sitten ei. Suojelu ei tämän mukana lisääny eikä vähene.

Ensi kesän kullanhuuhtontakisojen osalta tehtiin merkittävä välipäätös. LKL järjestää omat kisansa myös Tankavaarassa ja tällä kertaa SM-kisojen aattona, torstaina 31.7. Nelipäiväinen kisaputki jatkuu siitä ”perinteisillä” SM-kisoilla. Kokeilulla kerätään kokemuksia seuraaville vuosille.

Pieni mutta tärkeä päätös LKL:n pikkujoulujen paikasta päätyi vaihteeksi takaisin Inariin. Hauskaa pikkujouluja, toivottavasti myrsky grogilassinane ei yllä taifuuniksi asti.

JOKKE

Kirjoitus on aiemmin julkaistu Lapin Kullankaivajain Liiton kotisivuilla puheenjohtajan blogikirjoituksena.

Kullanhuuhdontakesä 2013

– karsintajärjestelmä suurennuslasin alla

LKL:n isännöimä kullanhuuhdontakisa käytiin tällä kertaa – ja ensimmäistä kertaa Inarin kirkonkylällä. Legendaarisen Kultahovin takapihalla, Juutu-an kuohujen säestämänä. Kilpailujen uudistamiskokeiluna muutamit sarjat vaskattiin uudella ”Second chance” -karsintajärjestelmällä.

Nimensä mukaisesti järjestelmä antaa kilpailijalle toisen mahdollisuuden. Siis jos ensimmäisessä karsinnassa tulee kunnolla tunaroitua, saa vielä toisen mahdollisuuden. Monissa urheilulajeissa vastaavaa nimitetään keräilyeräksi. Harmillista kyllä tämä ensimmäinen kokeilu osui kilpailuun jossa osanottajien määrä oli karsin-

takokeiluun liian pieni, eikä siten antanut oikeanlaista tuntumaa systeemistä.

Itse kilpailu meni totutun kaavan mukaan. Miesten puolella varsinaisen miesten sarjaan saatiin uusi mestari, Marko Touru, Veikko Keräsen viedessä totutusti kaikki muut sarjat. Naisten puolella kullankaivajain mestariksi huuhtoi myös Pekkojen Maljan voittanut Päivi Pohjola. Järjestelyt sujuivat uudessa paikassa mukavasti ja positiivista palautetta saatiin, sekä osanottajilta että isäntävältä.

SM-kisoissa Tankavaarassa samaa karsintajärjestelmää kokeiltiin kuumissa miesten ja naisten sarjoissa. Finaalipäivänä yleisöгаллupissa saatu palaute antoi luottamuksen systeemin käyttämiseen jatkossakin, koska noin 99,5 prosenttia kilpailijoista sitä kannatti. Lukuisia olivat ne helpotuksen huokaukset kun ensimmäisestä karsintaerästä päästiin vielä toisen kerran kokeilemaan ennen kuuluisaa laulukuoroa. Kuumien sarjojen mestaruudet menivät 'vanhoille' nimille: miehissä Janne Kannisto sai toisen mestaruutensa ja naisissa Pirjo Muotkajärvi peräti viidentensä.

Yksi mielenkiintoisimmista sarjoista oli kisojen 40-vuotista taivalta kunnioittaen huu-

dottu ensimmäisten kisojen osanottajista kerätty sarja ”1974 Kilpailleet”. Siinä voiton vei Pentti Nummela, Aila Mikkosen ja Riitta Matilaisen viedessä muut mitalit.

MM-kisat vietettiin Italiassa vain neljä vuotta edellisten kisojen jälkeen. Tämä osoittaa kroonista pulaa halukkaista kisaisännistä. Nöyrä hatunnosto on kuitenkin paikallaan kisajärjestäjille jotka polkaisivat kisat pystyyn uudessa kylässä, aiemman ehdokkaan vetäydyttyä sponsoroinnista viime tingassa. Mongrandon kisakylä osoittautui yhdeksi parhaista koskaan: ravintolat, kaupat ja camping-alueet aivan kävelyetäisyyden päässä.

Suomen kisoissa kokeillusta *Second chance* -karsinnasta keskusteltiin vilkkaasti WGA:n vuosikokouksessa ja sen jälkeisinä päivinä myös kisapaikalla. Lisää kokemuksia kaivataan ennen kuin MM-tasolla siihen uskalletaan siirtyä. Kokouksessa päätettiin myöntää vuoden 2016 EM-kisojen pito-oikeus Sveitsille (MM-kisat Kaliforniassa).

Kilpailujen olosuhteet olivat neljä vuotta aiemmin suomalaisille vaikeat: pyöreäränninen lentohiekka yhdistettynä litteisiin kultahippuihin ei suomalaisvaskooleissa oikein menestys-

tä tuonut. Nyt piti olla läksyt tehty. Joskin hieka oli nyt erilaista, hiput edelleen niitä paikallisia litteitä. Vaan eipä onnistunut vieläkaan suomipoika, eikä -tyttö. Miesten sarjassa 32:sta suomalaisesta vain 3 pääsi loppukilpailuun. Naisissa 27:stä sentään 9. Lohtua toivat sentään veteraanisarjan kolmoisvoitto (Väinö Kukola, Maija Keränen ja Manta Tuomainen) ja perinnevaskoolin neloisvoitto (Ritva Roppo-
nen, Päivi Pohjola, Seppo Mauno, Veikko Keränen). Huomattavaa onkin panna merkille perinnesarjan suomalaisosaaminen vaikealla materiaalilla. Epäilemättä asiaan on positiivisesti vaikuttanut muutaman vuoden vaskaaminen Suomessa juuri tällä kansainvälisellä Estwing 14 -vaskoolilla. Kun tulevana kesänä viralliset MM-mitalit ratkotaan puolestaan Batea-vaskoolilla, voisi olla järkevää siirtyä ensi kesän kilpailuissa kautta linjan käyttämään samaa mallia, ihan kansainvälisen menestyksen nimissä.

Vakavasti kilpailuihin suhtautuvaa masensi erityisesti miesten sarjan voiton meneminen Saksaan. Maassa sinänsä ei ole mitään vikaa, päinvastoin. Se mikä asiassa on erityistä, on että

voittaja, 16-vuotias Max Mehlhorn, aloitti kilpailu-uransa vain viikkoa ennen MM-kisoja, voittamalla elämänsä ensimmäisissä kisoissa Sveitsin mestaruuden. Liekö kilpaurallaan koskaan hippua hukannut... Merkille pantavaa on myös voittajan vaskooli. Suomalaisvaskooleissa on syvyyttä 20-30mm reunasta pohjaan. Voittajan vaskoolissa syvyys on kutakuinkin nolla. Tasaisella levyllä on yläpuolella kolmen- neljä muutaman millimetrin korkuista uraa ja pohjapuolella muutama koroketappi, jotta vaskoolin alle saa sormet sitä maasta nostaessa.

Paljon on vaskoolissa vettä pyörinyt siitä kun kilpailuja perustettiin 70-luvulla vaskaustaidon säilyttämiseksi. Vuosia sitten ovat kilpavaskoolit eriytyneet kultamonttujen työvälineistä. Monet ex-kilpailijat ovat ikävä kyllä jättäneet kilpamentät, koska ”siellä aina pärjäävät vain se samat naamat, ne jotka itse rakentelevat vaskoolinsa ja harjoittelevat vuoden ympäri”. Mutta mitenkäs nyt suu pannaan? Saksalaispoika tuli ja pyyhkäisi kirkkaimman MM-mitalin viikon kokemuksella. Lienee syytä keksiä uusia selityksiä... tai alkaa kilpailemaan.

JOKKE

Raukeaville jäsenetuvaltauksille haettu jatkoaikaa

Liiton vuodenvaihteessa 2013 raukeaville jäsenetuvaltauksille *Nurkanvaltaus Kaiv.rekN:o 7735/1* ja *Sopu Kulta Kaiv.rek.N:o 7736/1* on haettu kaivoslain mukaisesti kullanhuuhdontalupaa. Kullanhuuhdontalupahakemus käsitellään uuden kaivoslain mukaisesti raukeavan valtauksen jatko-aikana.

Lupahakemuksessa alueille on esitetty nimiä *Gollediggi* Sopu Kullan jatkohakemuksessa ja *Nurkanvaltaus II* edellisen Nurkanvaltauksen yhteydessä.

Toivotaan hakemuksellista siunauksellista ja nopeaa lupakäsittelyä.

LKL:n Valokuvauskilpailu

*Lapin Kullankaivajain Liitto julistaa
avatuksi kaikille avoimen Kultakuvakisan.*

*Kultakuvakisan avulla pyritään saamaan liiton arkistoon
laadukkaita ja todistusvoimaisia kuvia kultamailta.
Samalla halutaan nostattaa innostusta ainutlaatuisen
kultaperintemme taltioimiseen.*

Kilpailuaika päättyy 15.1.2014 +- pari päivää.

Kuvien digitaalista manipulointia ei suositella tehtäväksi, tai ainakin se toivotaan tehtäväksi niin laadukkaasti, ettei liiton toiminnanjohtaja tajua sellaista tehdyn.

Sarjojen parhaille on luvassa Lapin kultaa, muitakin palkitaan.

Kilpailusarjoja on perinteiset kolme:

- 1) **Kullan murut:** kuvat kullasta ja muista kullankaivun yhteydessä talteen otetuista mineraaleista
- 2) **Työn kuva:** kullankaivun eri työvaiheet
- 3) **Kullankaivaja kotonaan:** kultaleirin jokapäiväisestä arjesta ja

muista legendaarisista episoodeista kertovat kuvat

Kuvat voi toimittaa paperivedoksina liiton osoitteeseen: LKL Ry, PL 86, 99871 Inari tai lähettää riittävän korkearesoluutioisina digikuvina liiton toiminnanjohtajan sähköpostiin: mullin.mallin@gmail.com.

Kilpailukuvia ei palauteta, vaan ne säilytetään liiton arkistossa, jossa ne ovat LKL Ry:n käytävissä kuvaajan nimi mainitsemalla.

Kuvassa poseeraavat Teuvo Nyman, Aatos Flink ja Kauko Tiuhonen Kaukon turvekammissa. Kyllikki Kakko oli tilannut Austraalian armeijan ylijäämävarastosta hatun, joka istui parhaiten Aatos Flinkin päähän. Sitä juhlistettiin ottamalla valokuva. Kammassa oli hämää, joten Teuvo Nyman näyttää valoa kynttilällä ja Aatos Flink pitää sormea pystyssä, että kameran saisi tarkennettua. Kuva: Kyllikki Kakko

Dendriittinen, Kolibri-hippu Puskulta. Pituus 10,2 mm ja paino 0,15 g. Löytäjät Jukka ja Anja Vitikka. Kuva (tarkennuspinottu): Kari A. Kinnunen.

Hipputulkintaa

Kolibri-kultahippu Puskulta

KARI A. KINNUNEN

Dendriitit ovat kasvimaaisia rakenteita muistuttavia mineraalien kiteytymisrakenteita. Tarkasti ottaen dendriittien pitäisi olla mineraalin omien kidegeometristen suuntien mukaisia kasvettumia. Muunlaisia rakenteita olisi oikeampaa kutsua pelkästään dendriittimäisiksi. Yleensä asialla ei ole käytännön merkitystä, mutta hippujen tieteelliselle tulkinnalle sillä on.

Aarne Alhonen lähetti kesällä pienen koelman mahdollisia dendriittisiä kultahippuja ihailtavaksi. Ne olivat kaikki Puskulta Kul-

tasafiiri-kaivospiiriltä, Lemmenjoen alueelta. Hiput ovat kaikki silmämäärin dendriittimäisiä. Stereomikroskoopilla kuitenkin havaitsee, että suurin osa on kullan ja viereisten mineraalien vastavuoroisia muotoja, kuin valoksia. Kullan kidemuodot eivät tällaisissa tapauksissa ole kuutiollisia oktaedreja tai kuutioita, vaan noudattavat muiden mineraalien kidepintojen muotoja.

Yksi hippu kumminkin on tulkittavissa todelliseksi dendriitiksi. Aarne Alhonen nimesi tämän hipun muotonsa perusteella Kolib-

Dendriittimäinen, hieman ankanpoikaa muistuttava kultahippu Puskuojalta, Kultasafiiri-kaivospiiriltä (4379/1a). Pituus 6,6 mm ja paino 0,33 g. Osa hipun muodoista on kullan omia kidemuotoja, osa myötäilee muiden mineraalin kiteiden muotoa. Löytäjä: Aarne Alhonen. Kuva (tarkennuspinottu): Kari A. Kinnunen.

riksi. Sen löysivät Jukka ja Anja Vitikka. Löytöpaikka on Vitikan kaivospiiri Kultasafiiri 4379/1b Puskuojalla. Hipun koko on 10,2 mm ja paino 0,15 g.

Kolibri-hipun paksummassa osassa, vartallolla, on oktaedrisia kullan kiteitä, kun taas sen

ohuempi jatke, nokka, on rakentunut pienen pienistä kuutioista. Kummassakin osassa kysymyksessä näyttäisi olevan kultakiteiden niin sanottu yhdensuuntainen kasvettuma (parallel growth). Osin kiteet ovat kaksostuneet, osin muuten yhteen kiinnittyneitä.

Lemmenjoen Puskun Kultasafiirikaivospiirin dendriittisiä ja dendriittimäisiä kultahippuja. Veistosmaisten hippujen muodoissa yhdistyy tiede ja taide jännittävällä tavalla. Sääli, että vain isoimpia hippuja on tähän saakka arvostettu niitä nimeämällä. Kolibri-niminen hippu korussa tai myyntirasiassa voisi sopivasti innostaa ostajia. Hippujen pituudet 6,5–11,3 mm. Kuva: Kari A. Kinnunen.

Kultaristeily

31.1.-2.2.2014

Viking Line M/S Mariellalla

Pääteemana SATA TAPAA EROTTAA HIPUT

Käymme läpi kullan rikastamisen perusperiaatteet ja valtavan määrän vakiintuneita menetelmiä: liuotus, bioliuotus, vaahdotus ja ennen kaikkea kymmeniä erilaisia painovoimaan ja keskipakoisvoimaan perustuvia menetelmiä.

Perjantaina puhumme käynnissä olevista oikeustapauksista – missä mennään nyt ja miten tässä käy.

Perjantai 31.1.2014

(osittain maissa ja osittain merellä):

- Klo
13– Päiväseminaariin menijät ilmoittautuminen
14 Päiväseminaariin menijät laivaan
16 Loputkin kullankaivajat päästetään laivaan
17.10 Päiväkävijät poistuvat laivalta
17.30 Seminaari jatkuu päivän teemalla
20 00 Päivän ohjelma päättyy ja siirtyminen ruokailuun
20.30 Buffet-illallinen vakioruokajuomineen

Lauantai 1.2.2014

(suluissa Suomen aika)

- Klo
7–9.30 (8–10.30) Aamiainen
9.30 (10.30) Saavumme Tukholmaan
11–14.30 Lauantain päiväohjelma laivalla
(12–15.30) – Online-muotoiset kultakisat laivan yökerhossa ja edellisen päivän rasituksista toipumista
15–19 (16–20) Seminaari kokoustilassa
16.30 (17.30) Laiva lähtee Tukholmasta
20 (21) Buffet-illallinen vakioruokajuomineen

Sunnuntai 2.2.2014

- 8–10 Aamiainen
9.55 Saavumme Helsinkiin

Ilmoittautumiset:

Heli Rapakko, heli.rapakko@gmail.com tai puh. 040-593 5337 viimeistään 20.12.2013 mennessä.

Ilmoittautumisesi yhteydessä kerro nimesi, syntymäaikasi, mahd. LKL:n jäsennumero, hyttiluokka, kansalaisuus sekä tarvitko osallistumistodistusta VR:n lippua varten (edellistä varten myös osoitteesi).

Perjantai-iltapäiväseminaariin tulee myös ilmoittautua.

Hinnat / henkilö

jäsen / ei-jäsen

133 / 143	A 4 hengen hytissä
145 / 155	A 3 hengen hytissä
170 / 180	A 2 hengen hytissä
245 / 255	A 1 hengen hytissä

Hinta sisältää risteilyn valitussa hyttiluokassa sekä seminaariohjelman mukaiset tarjoilut.

Perjantai-iltapäiväseminaari risteilyyn osallistuvalle 5 e / henkilö. Muut LKL:n, SJHY:n, Geologisen seuran jäsenet: 10 e / henkilö. Ulkopuoliset: 20 e / henkilö.

Maksut LKL:n tilille FI95 1201 3000 1135 62 viimeistään 20.12.2013. Maksuun tarvittavan viitenumeron saatte ilmoittautumisen yhteydessä Heliltä.

Sata tapaa erottaa hiput

Kullankaivajan yleinen prosessi menee näin: (1) paikallistetaan kulta, (2) kaivetaan kulta, (3) rikastetaan kulta, (4) myydään kulta, (5) tuhataan rahat.

Kultaseminaarissa 2014 keskityimme vaiheeseen 3 eli kullan rikastamiseen. Perjantaina selvitämme, kuinka oikeuksiamme voidaan puolustaa.

Kun kultahippu pitää saada talteen, ihminen on kekseliäimmillään. Näitä talven tunteina keksittyjä laitteita, joita myös himmeleiksi kutsutaan, raahataan joka kesä jokien varsille vain sen toteamiseksi, että laite ei nerokkuudestaan huolimatta toimi.

Viime vuoden seminaarin jälkikeskusteluissa (mikrohippujen talteen saanti) huomasin, että useimpien kullankaivajien perustiedot tavallistenkin hippujen pyydystämisestä ovat kehnot.

Jos haluat tehostaa kullan saantia, niin ehkä aluksi olisi viisasta perehtyä kaikkeen siihen, mitä on jo kokeiltu. Missä kaikessa on onnistuttu ja missä on epäonnistuttu.

Jos tiedät mikä on Helix-ruuvi, Humphrey-spiraali, E-torni tai -säiliö, täryhihna tai Reichert-kartio, niin sinun EI kannata tulla Kullankaivajien laivaseminaariin.

Jos haluat tiiviin paketin kullan kemiallisesta rikastamisesta, ränni- ja rihlatyypeistä, biokemiallisesta rikastamisesta, sakkauttamisesta, magneettisista erottimista, keskipakoisierottimista ja sykloonierottimista – mihin ne perustuvat ja mitä niistä lajitoverimme maailmalla ovat onnistuneesti soveltaneet, niin silloin kannattaa liittyä joukkoon.

Perjantain aihe ei ole yhtä kiinnostava – käymme läpi kullankaivajien ympäristö- ja kullanhuhdontalupprosesseihin liittyvät oikeustapaukset.

Mitä asioita käsitellään Rovaniemen hallinto-oikeudessa ja mitä Vaasan hallinto-oikeudessa? Mitkä asiat ovat Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja mitkä asiat on taputeltu valmiiksi?

Tilanne on tältä osin kammottava – miten tähän on tultu ja miten tästä mennään eteenpäin.

Terveisin

Antti Peronius

geologi, seminaarin puheenjohtaja

Länsi-Lapin maaperän geokemia

Länsi-Lappi käsittää tässä maaperän geokemiaa koskevassa kuvauksessa Rovaniemen kaupungin länsiosia sekä Ylitornion ja Pellon kunnat. Ne muodostavat Tornion laakson itäpuolisen alueen. Idässä alue rajautuu valtatie neljään, pohjoisessa Pellon kunnan pohjoisrajaan ja etelässä Ylitornion ja Rovaniemen rajaan (Kuva 1).

Geokemia on tieteen ala, joka tutkii ilman, veden, maaperän ja kallioperän kemiallista koostumusta. Tässä kuvataan maaperän, lähinnä moreenin koostumusta. Geokemiallinen kartoitus tapahtuu siten, että tutkittavalta alueelta otetaan tietyllä tiheydellä ja tietyin laisia

näytteitä. Tässä esitettyyn kartoitukseen on otettu moreeninäyte neljää neliökilometriä kohti.

Luonnon olosuhteet

Sinetästä Pelloon johtava kantatie 83 kulkee vedenjakajan yli Pölkymäessä (Kuvat 1 ja 2). Itäpuolen vedet virtaavat Ounasjoen kautta Kemijokeen ja länsipuolen vedet Torniojokeen pääosin Tengeliön valuma-alueen kautta. Tengeliön valuma-alue on valjastettu vesivoiman tuotantoon. Sähköä tuottavat pienimmistä suurimpaan: Jolmankoski (0,5 MW), Kaarneskoski Vietosen ja Miekojärven välillä (2 MW)

Kuva 1. Länsi-Lapin sen osan sijainti, josta tässä raportissa esitetään geokemiallisten kartojen tulkinnot. Sinettä–Pello kantatie ylittää vedenjakajan Pölkymäessä.

Kuva 2. Pölkkymäen itärinteestä lähtien vedet virtaavat Ounasjokeen päin.

Raanujärven ja Vietosen välillä ja Portimokoski (10,5 MW). Maasto on korkeista graniittivaroista johtuen kohtalaisen jyrkkäpiirteistä. Korkeus erot ovat suuria, joista esimerkkinä Raanujärvi 96,3 m ja Mäntyromakka 286 m m.p.y.

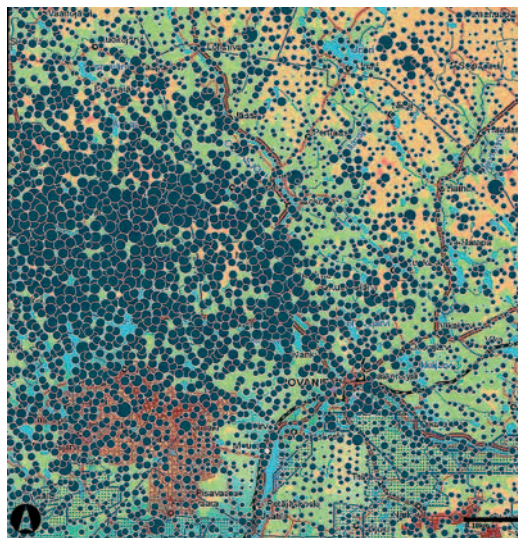
Länsi-Lappi sijoittuu firni-ilmiön alueelle. Siihen kuuluvat lämmin länsi- ja luoteistuuli. Ilmiö johtuu siitä, että Atlantilta ilmaan on noussut vesihöyryä. Tämä muodostaa pilviä ja ne kulkeutuvat Kölivuoriston yli. Siellä pilvien vesihöyry muuttuu vesipisaroiksi, jotka saavat Norjaan ja Ruotsiin. Höyrystyminen sitoo lämpöä ja takaisin vedeksi muuttuminen luovuttaa lämpöä. Tämä lämpö tulee tuulen mukana Länsi-Lappiin. Raanujärvellä Kylänimessä, Vanhakentänniemessä ja Joonanlahden suulla puoli kilometriä selälle päin on kumpuilevaa maastoa. Järvessä se on kavalaa karikkoja, jonka läpi oli aikoinaan merkitty reitti. Nyt siinä saa kukin seikkailla omine oppeineen. Tämän erikoisen muodostuman suomalainen nimi on kumpumoreenikenttä. Moreenin ominaispaino on keskimäärin $1,5 \text{ kg/m}^3$.

Geokemiallinen kartoitus

Geokemia on tieteen ala, joka tutkii ilman, veden, maaperän ja kallioperän kemiallista koostumusta. Tässä kuvataan maaperän, lähinnä moreenin koostumusta. Geokemiallinen kartoitus tapahtuu siten, että tutkittavalta alueelta otetaan tietyllä tiheydellä ja tietyin laisilla

näytteitä. Tässä esitettyyn kartoitukseen on otettu yksi moreeninäyte neljää neliökilometriä kohti. Näyte on porattu keskimäärin kahden metrin syvyydestä. Näyte on kuivattu ja seulottu, ja alle 0,006 mm:n lajite on analysoitu. Kemialliset analyysit on tehty kahdella menetelmällä. Näistä ICP-AES-menetelmällä on analysoitu 32 alkuaineen pitoisuudet ja GAAS-menetelmällä Au-, Pd ja Te-pitoisuudet. Analyysi on tehty kuningasvesi uutoksesta. (Salmi 1995). Näistä tuloksista on tähän valittu Au-, Ca-, La-, P- ja U-pitoisuudet

Länsi-Lapille on erikoisena piirteenä maaperän tavallista korkeammat fosfori- ja kalsiumpitoisuudet (Kuvat 3 ja 4). Kallioperässä nämä alkuaineet ovat sitoutuneita apatiittiin, joka on kalsiumfosfaatti. Savukosken Soklissa on tästä mineraalista koostuva EU:n suurin fosforimalmi. Länsi-Lapissa apatiittia esiintyy syeniittisten graniittien yhteydessä. Paikoitellen maaperässä on niin korkeita fosforipitoisuuksia, että voisi olettaa niiden lähellä olevan fosforia kallioperässä aina malmiksi asti. Suurimpien symbolien pitoisuusarvo on 0,1–0,15 p- %. Sen mukaan kuutiossa moreenia on 0,1–

Kuva 3. Moreenin fosforipitoisuus Länsi-Lapissa. Kartalla on suurimpien symbolien esittämät pitoisuudet 0,1–0,8 %. Mawson Resources'in valtaukset ja valtaushakemukset on merkitty punaisella rasterilla. Taustakartalla on samat kuviot kuin Kuvassa 1.

Kuva 4. Moreenin kalsiumpitoisuus Länsi-Lapissa. Kartalla on suurimpien symbolien esittämät pitoisuudet 0,3–4,1 %. Mawson Resources'in valtaukset ja valtaushakemukset on merkitty punaisella rasterilla. Taustakartalla on samat kuviot kuin Kuvassa 1.

1,5 kg happoliukoista fosforia (Kuva 3). Korkeimmat fosforipitoisuudet sijoittuvat Vietosen ja Raanujärven valuma-alueille, joka on 3000 km². Sillä alueella on keskimäärin maaperässä liukenevaa fosforia 0,12 %.

Kartan alaosassa on korkeita kalsiumpitoisuuksia. Suurimpien symbolien pitoisuusarvo on 0,1–0,16-p %. Sen mukaan anomalia-alueen moreenissa on 0,1–2,2 kg/m³ (Kuva 3). Ne heijastavat Lapin kolmion kalkkikivirikasta kallioperää (Silvennoinen 1987). Niiden alueella on runsaasti lettosoitaa, jotka sopisivat kasvi- ja eliökantansa puolesta esimerkiksi korvaamaan mahdollisten altaiden alle jääviä Natura-alueita Kemijoen valuma-alueen latvoilla. Samat alueet ovat luonnollisesti lehtorikon, neidonkengän ja tikankontin esiintymisalueita.

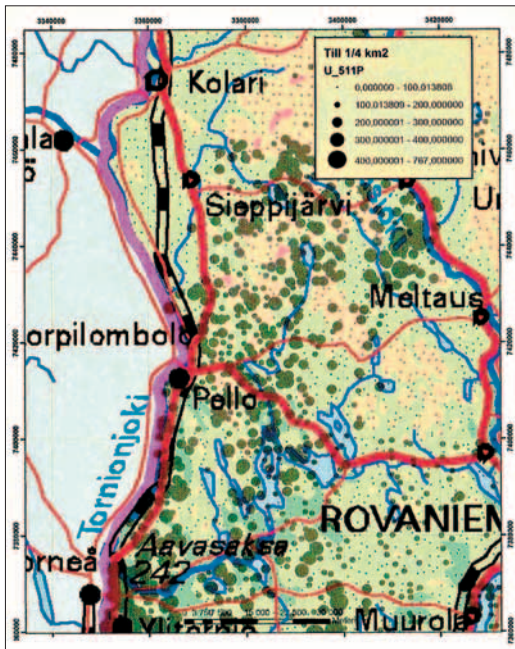
Länsi-Lapin maaperässä etenkin Ylitornion ja Pellon kuntien alueilla on maaperässä niin runsaasti fosforia ja kalsiumia, että se vaikuttaa kasvullisuuteen. Metsän kasvu on samaa luokkaa kuin yhtä luokkaa suotuisamman ilmastovyöhykkeen alueella etelämpänä. Rovaniemen ja Sodankylän rajan läheisyydessä Una-

rin itäpuolella on huomattava, lähes Soklia muistuttava P-, Ca-anomalia (<http://yara.fi>).

Harvinaiset maametallit ovat välttämättömiä avaruustekniikassa ja korkeaa lämpötilaa kestävässä mittalaitteissa. Niiden hinta on korkea, koska alkuaineiden erottaminen mineraaleista vaatii paljon energiaa. Lantaani on eräs harvinaisista maametalleista. Suurimpien symbolien pitoisuusarvo on 50–100 ppm:ää eli grammaa tonnissa (Kuva 5). Lantaania voi olla sitoutuneena apatiittiin, mutta yleensä sitä on kiilteisä. Koko apatiittipitoinen alue on myös rikas harvinaisista maametalleista. Tämän ilmoittavat alueen tavallista korkeammat lantaanipitoisuudet. Nämä alkuaineet esiintyvät samoissa mineraaleissa. Jos jossain on paljon lantaania, niin siinä on yleensä myös yttriumia, cesiumia, seriumia, germaniumia ja niobia. Jopa malminetsinnällisesti mielenkiintoinen paikka on kartan koillisosassa kaukana Unarin kylän itäpuolella olevan lantaanianomalian alueella. Siellä ovat korkeina pitoisuuksina fosfori, kalsium ja lantaani. Niiden perusteella voi päätellä sen alueen kallioperässä olevan joko

Kuva 5. Moreenin lantaanipitoisuus Länsi-Lapissa. Kartalla on suurimpien symbolien esittämät pitoisuudet 36–900 ppm (grammaa tonnissa). Mawson Resources'in valtaukset ja valtaushakemukset on merkitty punaisella rasterilla. Taustakartalla on samat kuviot kuin Kuvassa 1.

Kuva 6. Moreeni uraanipitoisuus Länsi-Lapisasa. Kartalla on suurimpien symbolien esittämä pitoisuus 100–767 ppm (grammaa tonnissa). Taustakartalla on samat kuviot kuin Kuvassa 1.

apatiittirikkaan syeniittigraniitin tai pienen Soklin kaltaisen fosforiesiintymän.

Apatiitti on siitä erikoinen mineraali, että siihen voi sitoutua suuria määriä harvinaisten maametallien (lantanidit) lisäksi toriumia ja uraania. Maaperän uraanipitoisuus esitetään kuvassa 6. Suomen maaperässä uraanipitoisuuden mediaani on 3,1 ppm (grammaa tonnissa) (Koljonen 1992). Länsi-Lapissa maaperän korkeimmat uraanipitoisuudet ovat 500 ppm:n luokkaa. Kartan alueella uraania on enimmäkseen jopa 700 ppm. Samoin on toriumin laita, mutta sillä ei ole aina samanlainen alueellinen jakauma kuin uraanilla. Korkeimmat uraanipitoisuudet sijoittuvat Länsi-ajan maastoon, missä moreenin keskimääräinen uraanipitoisuus on 40 km²:n alueella 200–300 ppm. Tällä alueella on moreenia ainakin 240milj. tn, joten maaperän uranimäärä on tällä alueella ainakin 72 000 kg.

Uraani on toiseksi raskain luonnossa esiintyvä alkuaine. Sen kaikki isotoopit ovat radioaktiivisia, mutta luonnon uraani on pääosin

matala-aktiivista isotooppia U-238, joten normaalioloissa ihmiseen ei luonnosta voi tulla säteilyvaurioita aiheuttavia määriä. Siten se ei aiheuta suoraan ongelmia, mutta uraani ja torium hajoavat ensin radiumiksi, joka puolestaan on erittäin radioaktiivinen ja hajoaa jalkaasu radoniksi. Kaasu ei luonnossa aiheuta minkäänlaista vaaraa, mutta huoneilmassa se on radioaktiivisuudesta johtuen yhtä paha keuhkosityövän aiheuttaja kuin asbesti. Kemiallisesti jalona aineena radon ei herkästi liukene mihinkään. Luonnossa radon sekoittuu ilmaan, ja joskus uraanipitoisilla alueilla saattaa lähteistä nousta radon kuplia. Vettä voi juoda, sillä radon ei liukene veteen.

Suomessa uraania on eniten maankamaran graniittisessa kallioperässä, ja erikoisen paljon Etelä-Suomen rapakivigraniittien yhteydessä, Kuusamon albiittikivissä ja Etelä- ja Länsi-Lapin graniiteissa sekä lähes kaikissa kultaesiintymissä.

Kulta on etsityin jalometalli. Suurimman symbolin osoittama pitoisuusarvo on 6–50 ppb eli milligrammaa tonnissa (Kuva 7). Kartalle on merkitty kultapitoisuutta osoittavien sym-

Kuva 7. Moreenin kultapitoisuus ja valtausalueen Länsi-Lapissa. Kartalla on suurimpien symbolien esittämä pitoisuus 6–970 ppb (milligramma tonnissa). Mawson Resources'in valtaukset ja valtaushakemukset on merkitty punaisella rasterilla. Taustakartalla on samat kuviot kuin Kuvassa 1.

Taulukko 1. Mawson Resources tiedotti kairaustuloksista 4.10.2013 (Mawson Resources).

Sample Number	From (m)	To (m)	Au g/t	Summary
241501	0	1	35.0	
241502	1	2	23.5	
241503	2	3	24.0	3 metres @ 27.5 g/t gold from 0 metres
241504	3	4	1.13	
241505	4	5	0.34	
241506	5	6	1.62	
241507	6	7	2.15	
241508	7	8	2.29	
241509	8	9	1.95	9 metres @ 10.2 g/t gold from 0 metres

bolien lisäksi myös Mawson Resources'in valtauokset ja valtaushakemukset. Yhtiö on vallannut laajat alueet ja raportoi vuosittain uusista kultaesiintymistä. Tästä voi seurata se, että Ylitornio olisi lähi tulevaisuudessa kaivoskunta. Mawsonin viime aikaiset tulokset vahvistavat tätä olettamusta (Taulukko 1).

Geokemiallisen kartoituksen mukaan eniten kultaa on löydetävissä Rovaniemen eteläpuolelta ja Lapin kolmion alueelta. Toistaiseksi tutkimattomia kulta-anomaliaita on Meltauksen tien pohjoispuolella. Kuten kartalla näkyy, alueella on suuria kultapotentialiaalisia alueita, joita ei ole toistaiseksi lainkaan tutkittu. Nyrkkisääntönä on se, että moreenin geokemian kartalla olevan kulta-anomalian lähde kallioperässä on kultapitoisuutta esittävän symbolin alueella.

Lähteet:

- Koljonen, T. (Toim.) 1992. Suomen geokemian atlas, osa 2: moreeni. The geochemical atlas of Finland, Part 2: till. Geologian tutkimuskeskus. Geological Survey of Finland. 218 p.
- Salminen, R. (Toim.) 1995. Alueellinen geokemiallinen kartoitus Suomessa vuosina 1982–1994. Summary: Regional Geochemical Mapping in Finland in 1982–1994). Geologian tutkimuskeskus. Tutkimusraportti 130. 47 s.
- <http://mawsonresources.com>
- Silvennoinen, A., Gustavson, M., Perttunen, V., Siedlelecka, A., Sjöstrand, T. ja Zachrisson, E. 1987. Geological map. Pre-Quaternary rocks. Northern Fennoscandia: Geological Surveys of Finland, Norway and Sweden.
- <http://yara.fi>

EELIS PULKKINEN, FL
Vanhakentänniemi 30
97250 Raanujärvi
raanujarvi1@gmail.com

VENEKULJETUKSET LEMMENJOELLA

Tavarakuljetukset kulta-alueelle

Veikko Jomppanen

0400 137 090

Polttopuuta metrisenä halkona.

Kysy myös poronlihaa

Auri Gratia - kullankaivajan riipus

Auri Gratia-riipuksen Suomileijona, varustettuna kultamiehen hakulla ja lapiolla, piirrettiin alun perin vaakunamaiseksi tatuoinniksi. Aiheen on taiteillut Moberginjoilla jou-tomaita lapiioiva Teusa Merenlinna.

Idea tatuoinnin pohjal-ta tehtävästä korusta syntyi Jukka Salosen kultalakin alla, Mobergin kivenpesijöitä hänkin. Jukan tuntema tur-kulainen kultaseppä Pentti Kiviluoto Heimo-Koru Oy:stä toteutti lopulta Teus-an piirroksen koruksi.

Vaakunan Auri Gratia -teksti on latinaa ja tarkoittaa Kullan Kunniaksi. Alanauhassa on Lapin Kullankaivajain Liiton lyhenne ja perus-tamisvuosi. Riipukset on numeroituja ja nii-den myynnillä tuetaan LKL:n toimintaa ja li-sätään liiton näkyvyyttä.

Riipukset ovat sataprosenttisesti kotimais-

ta käsityötä ja ne valmistetaan aidosta Lapin kullasta, jonka Heimo-Koru hankkii suoraan Lapin kullankaivajilta. Kulta on seostettu 14 karaatin pitoisuuteen.

Riipuksen korkeus len-kin kanssa on 33 mm ja le-veys 23 mm. Riipus on 14 karaatin kulta ja painaa mi-nimissään 5 grammaa.

Riipuksen hinta toimi-tuskuluineen on 365 euroa ja osa myyntituloista tilite-tään Lapin Kullankaivajain Liiton toiminnan tukemi-seen.

TILAUKSET:

Teusa Merenlinna:

teuvo.merenlinna@pp.inet.fi

tai suoraan valmistajalta Heimo-Koru Oy:

sales@heimo-koru.com

Puhelintilaukset arkisin: 02 230 8249

Fax: 02 230 8180

Elämä on ihmisen parasta aikaa!

(Matti Nykänen, Garmisch-Partenkirchenin
nero ja Ajatusten Bischofshofen.)

Lapin Kullankaivajain Liitto onnittelee

80 v.

22.11. Vilho Juusela, Längelmäki

75 v.

22.12. Rauno Jokikokko, Oulu
10.11. Juhani Nylund, Somero
15.10. Uljas Jurmu, Kemijärvi
13.10. Eila Juutinen, Joensuu

70 v.

24.12. Reino Vienola,
Tyrjänsaari
14.12. Jouni Tapio, Iisalmi
11.12. Adriaan Bakker, Kamper-
land, The Netherlands
26.11. Antti Kankainen, Viiala
8.11. Seppo Lehtinen, Kerava
6.11. Matti Sirkko, Muhos
26.10. Pentti Soraranta, Revon-
lahti
26.10. Rauno Vaulamo, Helsinki
14.10. Kyösti Mielonen,
Jyväskylä
6.10. Risto Mattila, Vantaa

65 v.

31.12. Leena Kärkkäinen,
Sonkajärvi
30.12. Voitto Oksanen, Salo
30.12. Tuomo Pudas, Alavieska
29.12. Matti Repo, Jämsänkoski
29.12. Pertti Rikkonen, Mänttä-
Vilppula
28.12. Hannu Kareno, Alajärvi
26.12. Paula Friberg, Hanko
18.12. Kalervo Jurvanen, Pello
14.12. Jouko Kurkela,
Rantatöysä
13.12. Raino Kallo, Konttajärvi
13.12. Tuomo Vuorinen, Vantaa
10.12. Birgit Enberg, Vantaa

5.12. Markku Keckman,
Haapavesi
5.12. Terhi Lehtikallio, Torvoila
2.12. Seppo Merisaari, Helsinki
2.12. Peeter Pahlk, Pori
29.11. Kari Reijonen, Juuka
28.11. Tuomo Salomaa,
Riihimäki
22.11. Pekka Rönkkö, Ivalo
21.11. Anneli Pessinen,
Lappajärvi
19.11. Aune Huhta, Huhtamo
15.11. Rauli Seitsonen, Salo
14.11. Viljo Roth, Oulu
8.11. Heikki Linden, Mikkeli
4.11. Helena Salminen,
Kangasala
31.10. Eira Lahtinen, Jyväskylä
29.10. Pekka Nurminen,
Norsborg Ruotsi
27.10. Antti Gratschev,
Hämeenlinna
27.10. Toivo Jokelainen, Kajaani
16.10. Matti Eilola, Ylipää
16.10. Heikki Kilponen, Posio
13.10. Jorma Haapsaari,
Jyväskylä
13.10. Marjatta Nurmi, Kokkola
10.10. Risto Hosionaho, Ainastalo
7.10. Kauko Jääskeläinen,
Kotka
4.10. Eeva-Liisa Kylläinen,
Saariselkä

60 v.

7.10. Heli Tonteri, Lahti
21.10. Erkki Flinkman, Oittila
22.10. Kyllikki Madetoja,
Kärsämäki
22.10. Leo Snåre, Kokkola
23.10. Jouko Pöyhönen, Savi-
taipale
30.10. Virva Häikiö, Jyväskylä
3.11. Ismo Mäkelä, Heinävesi
6.11. Juha Heikkilä, Miehikkälä

9.11. Heikki Niemelä,
Sastamala
15.11. Pentti Lähtenmäki,
Keuruu
16.11. Seppo Alho, Heinola
16.11. Veijo Wilén, Koskenpää
17.11. Pekka Suuronen, Raisio
20.11. Keijo Piispa, Villähde
25.11. Kari Pitkänen,
Uusikaupunki
13.12. Raimo Kaasinen,
Maksniemi
14.12. Jouko Pitkänen, Pajulahti
16.12. Tuomo Ropponen,
Naarajärvi
26.12. Göran Wiklund, Kokkola
27.12. Ensio Kaustinen, Kaustinen
31.12. Kristiina Raittio, Turku

50 v.

3.10. Reijo Pelttonen, Jämsä
15.10. Anne Hämäläinen,
Kellokoski
16.10. Samuli Jääskeläinen,
Vallusjoki
29.10. Jatta Mallenius,
Järvenpää
2.11. Pekka Jauhiainen,
Varpaisjärvi
3.11. Leena Tähkänen, Heinola
7.11. Reijo Tuomala, Kullaa.
17.11. Esa Myllykangas, Oulu
20.11. Irma Pimper, Ilomantsi
22.11. Veikko Savolainen, Turku
26.11. Tiina Lampela, Rovaniemi
1.12. Antti Leppänen, Vastinki
7.12. Leene Vihtonen, Kotka
8.12. Pekka Hahtokari, Kronoby
13.12. Helena Kapanen,
Savonlinna
20.12. Tarja Nieminen, Joutsa
22.12. Maarit Karttunen, Vantaa
25.12. Pirjo Lappalainen,
Leppävirta
27.12. Hannu Riihimäki

Hoida jäsenmaksusi kuntoon

 Tarkista jäsenmaksutilanteesi takasivun osoiteprintistä ja myhäle tyytyväisenä, tai hoida hommat kuntoon.

Jäsenmaksun suuruus on 22,00 euroa jokaiselta puuttuvalta vuodelta, tiliyhteys Nordea 217738-4977. Oma viitenumerosi löytyy Prospäkkärin osoiteprintistä.

Saapuneet jäsenmaksut merkitään jäsenmaksuseurantaan aina vanhimman maksamatta olevan jäsenmaksun mukaisesti; jos sinulla on jäänyt vuosi 2012 maksamatta, ja maksat sen vuoden 2013 puolella, merkitään vuosi 2012 maksetuksi – ja jäädään jännityksellä odottamaan vuoden 2013 suoritusta.

Jäsenmaksun yhteydessä voit maksaa vapaaehtoista kolehtia Prospäkkärissä 4/2012 kerrotun periaatteen mukaisesti. Syvä kumarus kolehtia maksaneiden jäsentemme suuntaan elävän Lapin kullankai-vuperinteen puolesta!

Liitossa on tällä hetkellä yli 3700 jäsentä, ja jäsenrekisterin ylläpito ja jäsenmaksuseuranta hoidetaan liiton rahastonhoitajan työpanoksesta.

On valitettavan mahdollista, että jonkun jäsenen maksumerkintää päivitettäessä on tapahtunut karkea virhe. Liiton arkistossa on paperitulosteet jokaisesta jäsenmaksusta vuodesta 1999 lähtien, ja ristiintarkastavaa omatarkkailua suoritetaan kaiken aikaa.

Jos omassa maksumerkinnässäsi on mielestäsi virhe, ota yhteyttä liiton toimistolle. Tutkitaan asia suurennuslasin kanssa ja oikaistaan virheet.

Yhteystiedot tämän lehden sivulla 3.

Jäsenmaksu on yhdistyksen sääntöjen 4.§:ssä määritelty ja vuosikokouksen vahvistama. Jäsenmaksu käytetään yhdistyksen toiminnan rahoittamiseen vuosikokouksessa vahvistetun budjetin mukaisesti.

Lapin Kullankaivajain Liiton jäsenmaksun vastineeksi saat mm. vapaan käyttöoikeuden liiton valtauksille, liiton edunvalvontatoimikunnan työn tulokset lupabyrokratian kanssa pärjäämiseen, laadukkaan (!) 4 kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden ja alennetut hinnat liiton järjestämissä tilaisuuksissa.

Jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa suorittamatta kahden vuoden ajalta, katsotaan hänet yhdistyksen sääntöjen 11.§:n mukaisesti hallituksen päätöksellä yhdistyksestä eronneeksi.

Erouhan alla olevia jäseniä lähestytään kuitenkin vielä muistutuskirjeellä ennen teiden eroamista.

KAI J. RANTANEN
rahastonhoitaja

*Ammattikullankaivaja
Jaakko Isolan kesän satoa
Isolan kämpän pöydällä
Miessijoella 1970-luvun
alkupuolella. LKL:n jäsen-
maksukulta löytynyt helposti.
Kuva: Tapio Isolan
arkisto*

Hyvä kullankaivutapa julki

Kaiken edunvalvontasähinän keskellä ja osana sitä, on Lapin Kullankaivajain Liiton projektina toteutettu Hyvä kullankaivutapa -ohjeistus saatiin painovalmiiksi ja julkaistiin liiton Kullankaivajain mestaruuskilpailujen yhteydessä heinäkuussa 2013.

Liiton edunvalvontapäällikkö Antti Peronius on parin vuoden ajan aukikirjoittanut uuden kaivoslain ja ympäristötietoisuuden kasvun myötä muuttunutta kullankaivajan hallintotodellisuutta. Moninaisten viranomaisten ohjeiden ja määräysten suomentamisen ohella teoksessa käsitellään laajasti kaikenlaisia hyviä käytäntöjä ja tapoja, joiden avulla asiat erämaassa saadaan sujumaan kaiken pienimmän riesan tietä.

Sujuvasti ja rennolla otteella kirjoitetun 44-sivuista kullankaivupykälän räjäytyskuvan

voi tilata Lapin Kullankaivajain Liiton toimistolta hintaan 5,00 euroa + postituskulut. Teos on taitettu nyky-Prospäkkärin maastokelpoiseen formaattiin.

Tilaukset mieluiten sähköpostitse:
info@kullankaivajat.fi
Puh: 040 836 500

Ps. Samoilla postikuluilla voit tilata kullankaivajan puro-uskottavuutta rakentavia myyntiartikkeleita vaikka Joulupukin sisnasäkkiin sujautettavaksi. Tuotteet esiteltä LKL:n kotisivuilla osoitteessa: www.kullankaivajat.fi ja alavalikko: Myynnissä

-Kenttämikroskoopit (liukuva 60-100x suurennos)

-Eastwing vaskoolit (muovi / metalli)

-Kullankaivajan ensiapupakkaukset

-Subaru pumpput (Robin) ja varaosat

-Gold Miner konevaskoolit

-Paineenkestävää, rullattavaa vesilettoa ja pakkaussukkaa useita kokoja

-Tarkkuusvaakoja 0-50g, 0-250g ja 0-1000g

-Koeputket ja pipetit

-Tarkkuusluupit 10x21, 20x21 ja 30x21 (myös Led/UV valoilla)

VeitsiVakka

Kummunkatu 12 83500 Outokumpu

0400-172 632

veitsivakka@telemail.fi

LAPIN KULTAA

tarinoina ja hippuina

Nettikaupassamme satoja uusia "wanhoja kirjoja", käy katsomassa.

Tilaa nyt lahjat Hipputeoksen nettikaupasta, saat kaikista tuotteista **ALENNUSTA 15 %** tunnuksella "**KKL13**". Tilausta vahvistaessasi ohjelma kysyy tunnusta.

www.hipputeos.fi

Hipputeoksen nettikaupasta kullankaivajan välineitä, kultahippuja ja -koruja.

www.hipputeos.fi

Kirjat myynnissä: Kaunispään Huippu, Kuukkeli, Kiehin, Siida, Inarilainen sekä kaikki kirjakaupat kautta maan
Kirjat ja kullankaivuvälineet myös Kutturantien kultakioskissa
sekä netistä www.hipputeos.fi

Uutisia kultamailta. Katso
www.kultahippu.fi
Lähetä omia juttujasi

Kivenhakkaajantie 3, KERAVALA Puh. 040 545 4833

.5362

PYSÄHDY NAUTTIMAAN